

Ebeveyn Çatışmalarının Çocuğa Etkisi

Ümraniye RAM

Evlerimizde olduğumuz bu günlerde, hareket alanımızın kısıtlı olması, sorumluluklar ebeveynler arası çatışmayı da beraberinde getirebilmektedir. Hiç çatışma olmamasını beklemek gerçekçi görünmemektedir. Çatışmalar bazen çözülebilir, bazen de çözülemez olabilir. Önemli olan yaşanan çatışmanın çözüm yollarını bulabilmek, sık sık şiddetli çatışmalardan, özellikle de fiziksel şiddetten kaçınmaktır.

Araştırmacılar, ebeveynler arası çatışma ile çocuğun uyumu arasındaki ilişkileri inceledikleri çalışmalarında, ailelerde ebeveynler arasında çatışmalar yaşanıp yaşanmamasından daha çok, ebeveynlerin bu anlaşmazlıkları nasıl yönettikleri üzerinde durmaya başlamışlardır (McCoy ve diğ., 2009; McCoy ve diğ., 2013).

Özellikle de 2000'li yılların başlarından itibaren araştırmacılar çalışmalarında 'ebeveynler arası çatışmaların çocuklar üzerindeki etkilerinin tümünün olumsuz olamayacağı; hatta bazı ebeveynler arası çatışmaların çocukların psikososyal gelişimi için yararlı olabileceği' hipotezinden hareketle ebeveynlerin anlaşmazlık sürecinde kullandıkları farklı çatışma çözüm strateji ve taktiklerinin, çocukların uyum süreçlerini nasıl etkilediğine odaklanarak yeni bir araştırma eğilimi ortaya çıkarmışlardır (Cummings ve Davies, 2002).

Bu bağlamda, ebeveynler arası çatışmaları, ebeveynler arası çatışmaların yıkıcı ve yapıcı yönetimi olmak üzere iki temel kategoride sınıflandırarak çocuğun uyum süreci üzerindeki etkilerini ayrı ayrı araştırmaya başlamışlardır (bkz. Cummings, Goeke-Morey ve Papp, 2003; Cummings, Goeke-Morey, Papp ve Dukewich, 2002; Goeke-Morey, Cummings, Harold ve Shelton, 2003).

Ebeveynler arası çatışmanın yıkıcı yönetiminde, ebeveynler çocuklarda olumsuz duyguların artmasına neden olan fiziksel saldırganlık, ayrılık tehdidi, hakaret, sözel ya da sözel olmayan düşmanlık, anlaşmazlığı sürdürme, savunmaya geçme, kaçınma vb. çatışma çözüm taktiklerine başvururlarken; ebeveynler arası çatışmanın yapıcı yönetiminde, çocukların olumlu duygusal tepkiler göstermelerini kolaylaştıran çatışma taktiklerini (işbirliği, birbirini desteklemek, birbirine sıcaklık göstermek, özür dilemek, sorunu çözmek, uzlaşmak vb.) kullanmaktadırlar.

• • • • •
• • • • •

Ebeveynlerin yanlış inançlarından biri de çocuklar olumsuz etkilenir diye çatışmadan kaçmaktır. Ancak sözlü çatışmadan kaçınan ebeveynler beden dilleriyle konuşmaya devam eder. Çocuklar bunu çok kolay fark eder ve bu durumdan daha fazla etkilenir.

Ebeveynler arası çatışma çözümü çocuklar için doğru model olduğunda faydalı olacaktır. Kavga sonrasında anne baba arasında yaşanan duygusal yakınlığı görmek onlar için rahatlatıcı olur.

Çatışma nedeniyle ilgili çocuğu bilgilendirmek çocuğun gereksiz yere kendisini suçlamasının önüne geçecektir.

Yaşanan çatışmanın ebeveynlik davranışlarını etkilemesinin önüne geçilmelidir. Ebeveynler yaşadıkları öfke, kızgınlık, kaygı, korku gibi duygularını çocuklarına yansıtmamalıdır.

Katkılarından dolayı Uzman Psikolojik Danışman Nurhan ÜNDER'e teşekkür ederiz.

